

2010RGW195

1.PvdA

Een belangrijk punt voor ons (ik kan het ook meer formuleren als een dilemma maar nu niet gedaan):

Hoe combineer je schaalvergroting van grondgebonden landbouw (in de praktijk (melk) veehouderij met verduurzaming van 1. milieu, 2. landschap en 3. dierenwelzijn. Bij die laatste punten gaat het dan om:

1. tegengaan bodemdaling en eutrofiëring (peilverhoging?),
2. inpassing van de gebouwen en bedrijfsvoering in het landschap (tegengaan van ongewenste nieuwbouw door ruimte voor ruimte regeling, inpassing stallen, grootschaligheid en landschapselementen, etc)
3. o.a. weidegang

En natuurlijk de vraag wat de rol van de provincie in deze is,

2.GroenLinks

Er zijn wellicht drie manieren waarop landbouw tegelijk duurzaam en economisch kan overleven.

- 1) voor de "wereldmarkt": door een combinatie van schaalvergroting en innovatie, waarbij ook milieueffecten worden meegenomen.
- 2) door kwaliteit en imago: "branding" als superieur en/of gezond streekproduct. Consument betaalt meer voor 'kwaliteitslogo' (en indirect voor koppeling aan landschapsbehoud). Dan kan je niet als overheid regelen, maar je zou het gebiedsgericht kunnen uitdagen en stimuleren. Kromme Rijnfruit, Linschoterkaas etc. Iets voor gebiedscommissies?
- 3) door mix met andere taken en functies, "gemengd bedrijf" nieuw gedefinieerd: zorg, educatie, recreatie, natuurbeheer, etc. - zeker ook energieproductie.

Uitdaging (open vraag): is er een verbinding te maken met een ruimtelijke vertaling van bovenstaande?

"Wereldmarktlandbouw" vindt in de huidige systematiek vooral plaats in LG2. Blijft dit mogelijk in LG1 of LG3? Gaan we werken met formules als "ondernemers behouden rechten in LG1/3, maar geen nieuwvestiging/opschaling van...."? Moet je dit betrekken bij de afweging over nieuwe indelingen in de landelijk gebied?

Daarnaast: Landbouw is in grote delen van het landelijk gebied niet meer de grote dominante speler, ook en juist economisch gezien. Natuur, recreatie, en ook allerlei andere vormen van kleinschalig/creatief ondernemerschap vormen een

maatschappelijk/economische realiteit in het landelijk gebied.

Een landbouwvisie kan aangeven waar landbouw wel duurzaam een grote speler is/blijft, maar ook waar juist de economische vitaliteit niet langer van de landbouw afhankelijk kan zijn, en tegelijk een indicatie geven hoe kan worden voorkomen dat verrommeling toeslaat.

3. ChristenUnie

1. het belang van lokale markten (regionale productie, stadslandbouw)

2. verduurzaming van de bestaande landbouw (energie, bodemdaling, landschapsmaïs, maïs zaaien zonder ploegen van veengrond)

3. het behoud van de kernkwaliteiten van het landschap (waaronder de kleine landschapselementen die verspreid in het boerenland liggen).

Bij deze drie onderwerpen zijn wij benieuwd welke rol de provincie kan spelen, dat zouden we graag in de landbouwvisie uitgewerkt willen zien.

4. D66

Vanuit D66 wil ik met name aandacht vragen voor de kansen en mogelijkheden voor Stadslandbouw in het kader van doelmatiger ruimtegebruik en het verkleinen van de fysieke en psychologische afstand tussen consument en voedselproductie. De suggestie van de heer Jansma van de Universiteit van Wageningen mag wat D66 betreft navolging krijgen.

5. SGP,

Bij deze mijn vier belangrijkste punten. Ik ben van mening dat deze dermate belangrijk zijn dat ik zo vrijmoedig ben geweest om in plaats van één er vier aan te leveren.

1) Uitgaan van gangbare landbouw bij het opstellen van de landbouwvisie. Dit aangezien gangbare landbouw de meest voorkomende manier van landbouw is.

2) Maisteelt op veengrond toe blijven staan onder voorwaarde dat er geen bodemroeringen plaatsvinden. Uit onderzoek blijkt immers dat deze methode geen significante bodemdaling oplevert. Aangezien snijmais goed in het voederrantsoen van koeien past is dit van essentieel belang voor de veehouderij en het milieu! Immers door snijmais in het rantsoen krijg je veel minder amoniak uitstoot

3) Natuurcompensatie slechts binnen de EHS toegestaan. Dit levert extra middelen op om de EHS te realiseren en voorkomt versnippering van middelen en grond.

4) Zodra de claim EHS, RODS of Ecologische Verbindingszone verdwijnen ook de landbouwkundige beperkingen opheffen

6. PvdD

Wat ons betreft zou een prioritair punt voor de op te stellen Landbouwvisie het volgende zijn:

Voorkom overschrijding van de milieugebruiksruimte en zet daarom waar nodig in op een krimp van de veestapel door in ieder geval uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet toe te staan. Dit is tevens van belang voor de landschappelijke waarde van het platteland. Door de productie van eitwitrijk veevoer te stimuleren en onderdeel te maken van innovatieve pilotprojecten, kan een alternatief geboden worden voor de intensieve veehouderij en kan gewerkt worden aan het sluiten van regionale nutriëntenkringlopen.

Een tweede belangrijk punt dat wij zouden willen aandragen voor de Landbouwvisie is het behoud van weidegang. Ons voorstel is om weidegang als een voorwaarde te stellen voor de melkveehouderij.

Toelichting:

De gewenste transitie kan gefinancierd worden door een Transitiefonds duurzame veehouderij op te zetten. Hieruit kan advisering, verplaatsing, aanpassing, omschakeling of inkrimping van bedrijven gefinancierd worden. Ook kan garantstelling geboden worden voor de financiële risico's bij innovatieve projecten. Het belangrijkste aanknopingspunt hiertoe is de herprioritering van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG-gelden).

Samen met veehouders, akkerbouwers, kennisinstituten en maatschappelijke organisaties kan de provincie de omschakeling naar biologische en innovatieve pilotprojecten voor een duurzame veehouderij initiëren, stimuleren, begeleiden en monitoren. Denk hierbij aan actieve benadering van de bedrijven, ondersteuning bij het opstellen van ondernemingsplannen, en financieren van kosten.

Aanvullend kan de omschakeling gestimuleerd worden door omschakelaars voorrang te geven bij de uitgifte van grond. Ook kunnen bepaalde gebieden worden aangewezen als landschappelijk en natuurwetenschappelijk waardevol, waarbinnen alleen duurzame veehouderij wordt toegestaan. Ook kan gekeken worden hoe het vergunningsverleningstraject bij innovatie-initiatieven vergemakkelijkt kan worden. Daarnaast is het zinvol ontwikkelingen te stimuleren door aanvullende rood-voorgroen regelingen in te voeren (d.w.z. uitzonderingen in ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken (rood), onder voorwaarde dat er betere milieu- en dierenwelzijnsomstandigheden worden gecreëerd (groen)). Ook kan het omvormen van agrarische percelen tot geschikte biologische landbouwtoepassingen of natuur worden gehonoreerd door een bouwvergunning af te geven voor een woning. Hierdoor wordt de vorming van kleinschalige biologische boerenbedrijven sterk gestimuleerd.

De grondgebonden melkveehouderij voldoet in grote mate aan de randvoorwaarden voor een duurzame veehouderij, maar overschrijding van de milieugebruiksruimte en de risico's door eenzijdige schaalvergroting moeten teruggedrongen en vermeden worden. Gezien het grondgebonden karakter, haar belang voor het landschap, én de grote voordelen voor het dierenwelzijn is weidegang een voorwaarde voor de grondgebonden melkveehouderij (CLM, 2004). De toepassing van (beperkte) weidegang kan binnen de Structuurvisie als essentieel onderdeel beschouwd worden voor het behoud van het cultuurlandschap en het grondgebonden karakter van de melkveehouderij.¹⁴ Ook kan, net als in Noord-Holland, vanuit de beheergrondbank weidegang als pachtvoorwaarde worden gesteld.

Het Transitiefonds is uiteraard ook van toepassing voor het stimuleren van een grondgebonden melkveehouderij. Vanuit het fonds wordt aanpassing of uitbreiding van de huiskavel gefinancierd om weidegang mogelijk te maken, maar ook het gebruik van Beste Beschikbare Technieken om de milieubelasting te verminderen. Daarnaast kunnen subsidies beschikbaar worden gesteld voor de aanschaf van mobiele melkrobots en de aanleg van betonpaden langs kavels. Ook kan onderzocht worden in hoeverre weidegang onder het groenblauwe dienstenpakket gevoegd kan worden.

7. SP

De verbreding van landbouw, met name door natuurbeheer. Hoe kunnen we dat effectief en voor boeren ook gunstig aanpakken?

Op 9 november 2010 13:11 schreef Schoen, Hans <Hans.Schoen@provincie-utrecht.nl> het volgende:

Beste Commissieleden,

Zoals gisteravond afgesproken tijdens uw RGW vergadering, kunt u per fractie één inhoudelijk punt met desgewenst een korte toelichting aangeven, dat u prioriteert voor de op te stellen Landbouwvisie. Dit mede naar aanleiding van de dialoog met deskundigen, die u gisteren voerde. Gedeputeerde de heer Krol nodigde u hiertoe uit. Hij gaf zelf als voorbeeld aan dat zijn eigen punt zou zijn: het dilemma rond enerzijds het gegeven van de vrijkomende gronden door de vele stoppende agrarische ondernemers in onze provincie versus anderzijds het ruimte tekort voor tal van functies en ontwikkelingen waaronder agrarische.

U kunt uw punt per mail naar ondergetekende sturen uiterlijk aanstaande donderdag.

Met vriendelijke groeten,
Hans Schoen, Adjunctgriffier
Provinciale Staten van Utrecht

030- 258 2360
06- 18 300 568